

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนเป็นองค์กรในระบบการศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด จึงเป็นองค์กรที่มีความสำคัญสูงสุดที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่สภาพการณ์การปฏิบัติงานของโรงเรียนในปัจจุบัน จากผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่าโรงเรียนจำนวนมากยังไม่สามารถปฏิบัติงานด้านการพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้อย่างน่าพึงพอใจ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษา มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา ในปีการศึกษา 2551 มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากถึง 13,882 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 43.73 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด และมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี อันเป็นผลมาจากอัตราการเกิดลดลง และความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง การมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากดังกล่าว ทำให้การจัดการศึกษาไม่สามารถสะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพได้ดีเพียงพอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551 : 1-2)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในหลายวิธี เช่น การสนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยี การจัดการเครือข่ายโรงเรียน การรวมโรงเรียนเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ แต่การดำเนินงานของโรงเรียนโดยทั่วไปมักประสบปัญหาที่ใกล้เคียงกัน และจากการสำรวจความคิดเห็นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า มีปัญหาอุปสรรค 3 ประการ คือ

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูไม่ครบชั้นเรียนและไม่ครบวิชาเอก เนื่องจากโรงเรียนมีนักเรียนจำนวนน้อย โรงเรียนจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น ซึ่งยังเป็นเรื่องใหม่ของครูและผู้ปกครองจำนวนหนึ่งที่ยังไม่เชื่อมั่นในการเรียนการสอนในลักษณะนี้ การเรียนการสอนที่แยกส่วนตามรายวิชา ขาดการบูรณาการทั้งด้านเนื้อหาและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การละเลยการรู้จักเด็ก และการติดตามการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล ทำให้นักเรียนจำนวนหนึ่งเรียนไม่ทันและถูกทอดทิ้ง บทเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนไม่น่าสนใจที่จะจูงใจนักเรียนให้กระตือรือร้นต่อ

การเรียน ครูมีงานธุรการจำนวนมากทำให้มีเวลาสำหรับนักเรียนน้อยลง และการไม่สามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนได้ดีเท่าที่ควร

2. ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนยังมีบทบาทน้อย โรงเรียนขาดกระบวนการและระบบความรับผิดชอบต่อผลงาน ที่ชัดเจน

3. ด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษา พบว่า การเพิ่มอัตราครูต่อนักเรียนเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องการการจัดการอย่างจริงจัง โดยจะต้องมีการวางแผนบุคลากรเมื่อมีการเกษียณอายุราชการ และการบรรจุแต่งตั้งครูใหม่ การพัฒนาบุคลากรครูและผู้บริหารโรงเรียนยังทำได้น้อย และส่วนใหญ่จะพัฒนาครูในด้านอื่น ๆ มากกว่าด้านการเรียนการสอน ระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อการศึกษายังมีการได้เปรียบเสียเปรียบกันระหว่างโรงเรียน เพราะงบประมาณในการจัดการศึกษาจากรัฐจัดสรรในรูปแบบเงินอุดหนุนตามจำนวนเด็ก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551 : 4-7)

จากการประเมินการดำเนินงาน โรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผู้เรียนมีความสามารถในการคิด (มาตรฐานที่ 4) ในระดับดี เขตตรวจราชการที่ 11 และ 14 พบปัญหาอุปสรรคและความต้องการ ในการดำเนินการโรงเรียนขนาดเล็กมีดังนี้ 1) โรงเรียนขาดแคลนบุคลากร ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพคือความไม่เพียงพอในด้านจำนวนครูผู้สอน รวมทั้งการขาดแคลนครูที่มีความสามารถเฉพาะด้าน โดยเฉพาะด้านคอมพิวเตอร์ ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และอื่นๆ 2) โรงเรียนขาดแคลนด้านงบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ แม้ว่าได้พยายามประสานขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและชุมชนแล้วก็ตาม 3) โรงเรียนขาดแคลนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ทำให้ไม่สามารถดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) โรงเรียนขนาดเล็กจะอยู่ในชุมชนที่มีความด้อยทางเศรษฐกิจ ผู้ปกครอง บิดามารดา มักทิ้งครอบครัวไปหางานทำยังถิ่นอื่น นักเรียนอาศัยอยู่กับคนชราหรืออาศัยร่วมกับพี่น้องญาติตนเองขาดผู้ปกครอง มีผลต่อจิตใจของผู้เรียนสำหรับความต้องการเพื่อนั้นการพัฒนาผู้เรียน ด้านผู้เรียนมีความสามารถในการคิด โรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการการจัดสรรบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอ และเหมาะสมในด้านของความสามารถเฉพาะทาง หรือให้มีการพัฒนาครูอย่างสม่ำเสมอ โดยศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาต่างๆ โรงเรียนขนาดเล็กต้องการการสนับสนุนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่มีคุณภาพและต้องการให้ราชการส่วนต่างๆ มีการพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจในชุมชน สังคมจะได้มั่นคง ครอบครัวอบอุ่น เด็กมีสุขภาพจิตดี มีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ ด้าน

เพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรได้รับการพัฒนาใน 4 ด้าน คือ

1. พัฒนาระบบการวางแผนและบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกันและสร้างแรงจูงใจแก่ผู้บริหารและครูในโรงเรียน
2. พัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร พัฒนาผู้บริหาร พัฒนาครูผู้สอน การผลิตและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน
3. เสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของโรงเรียน ประกอบด้วย การจัดทำมาตรฐานโรงเรียนขนาดเล็ก ปรับปรุงและพัฒนาสถานที่เรียน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดอัตรากำลังครู พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็น
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การสร้างและพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้เข้มแข็ง การส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อม การจัดให้มีระบบและกลไกในการระดมทรัพยากร ตลอดจนการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม (สุมาลี พงศ์ศิษย์ไพบุลย์และคณะ, 2552)

โรงเรียนขนาดเล็กเป็นปัญหาใหญ่ที่ต้องรีบแก้ไข ที่สำคัญอย่างยิ่ง โรงเรียนขนาดเล็กนอกจากจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นในอนาคตแล้ว โรงเรียนเหล่านี้ยังกระจายอยู่ตามตำบล หมู่บ้านในชนบท ซึ่งยังต้องพึ่งพาโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนอีกมาก แล้วจะหาวิธีการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้ให้มีความพร้อมทางด้านทรัพยากรและสามารถบริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพได้อย่างไร เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องร่วมกันคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษามีการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายที่จะให้เด็กทุกคนมีโอกาสได้เรียนรู้ในโรงเรียนที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องตลอดชีวิต

ปัญหาคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรีมีจำนวน 145 โรงเรียน ไม่ผ่านการรับรองของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จำนวน 67 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.2 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี, 2552 : 20-25) พบปัญหาด้านคุณภาพชีวิต ส่วนใหญ่มีปัญหาสุขภาพอนามัยด้านร่างกายและจิตใจ เช่น ความเจ็บป่วย การขาดการดูแลสุขภาพร่างกาย เป็นเหา เป็นโรคผิวหนัง ภาวะขาดสารอาหาร เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ขาดแคลนน้ำดื่มที่สะอาด ห้องเรียนและห้องน้ำไม่ได้มาตรฐาน สภาพแวดล้อมไม่ดี พื้นที่ออกกำลังกายมีจำนวนจำกัด ขาดอุปกรณ์การเรียนและเครื่องนุ่งห่ม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี, 2552)

ผู้วิจัยได้นำปัญหาที่พบในโรงเรียนขนาดเล็กมาวิเคราะห์ พบว่า การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กต้องได้รับการส่งเสริมจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาและจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะพัฒนารูปแบบโดยใช้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก

ปัญหาการวิจัย

1. โรงเรียนขนาดเล็กต้องดำเนินการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพนักเรียนเพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านใด อย่างไร
2. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ควรมีลักษณะอย่างไร
3. ผลจากการนำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่มาพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก หลังการทดลองมีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนและความเข้มแข็งของเครือข่ายทุนในพื้นที่ในระดับใด มีความแตกต่างกันระหว่างก่อนและหลังการทดลองหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก
2. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก

สมมติฐานในการวิจัย

1. ภายหลังจากทดลองยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองยุทธศาสตร์
2. ภายหลังจากทดลองยุทธศาสตร์บริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่สามารถสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายทุนในพื้นที่สูงกว่าก่อนการทดลองยุทธศาสตร์

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

การวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ในการวิจัย คือ

1. เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีระยะทางสามารถเดินทางได้สะดวก
2. เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกและยินดีร่วมโครงการตลอดระยะเวลาการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสุ่มแบบจับคู่ เป็น โรงเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 4 โรงเรียน ดังรายละเอียด ตามตาราง

ตารางที่ 1.1 รายชื่อ โรงเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มทดลอง	รายชื่อโรงเรียนกลุ่มควบคุม
1. โรงเรียนวัดเพ็ญ	1. โรงเรียนวัดไทรกระดาน
2. โรงเรียนบ้านบ่อหวาย	2. โรงเรียนบ้านดอนยาง
3. โรงเรียนวัดทองนพคุณ	3. โรงเรียนวัดเจริญศรีมณีผล
4. โรงเรียนวัดห้วยเสือ	4. โรงเรียนวัดท่ากระเทียม

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีนักเรียนไม่เกิน 120 คน

ยุทธศาสตร์ หมายถึง แผนการหรือวิธีการอันชาญฉลาดเพื่อบรรลุจุดหมายอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งเป็นเป้าหมายที่มีความยากพิเศษไม่บรรลุได้โดยวิธีธรรมดาที่คนทั่วไปรู้อยู่แล้ว แผนการหรือวิธีดังกล่าวย่อมต้องประกอบขึ้นจากหลักวิชาย่อยๆ หรือศาสตร์ย่อยๆ และเมื่อนำเอาศาสตร์ย่อยๆ เหล่านั้นมาประกอบเข้าด้วยกันเป็นแผนการ ซึ่งถือว่าเป็นศาสตร์อีกข้อหนึ่ง เพราะสามารถนำไปผ่านการตรวจสอบโดยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อยืนยันว่าเป็นแผนการที่ใช้ปฏิบัติการเพื่อบรรลุจุดหมายของงานได้จริง

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่ หมายถึง การบริหารโดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน (Management by Objective) โดยใช้ทรัพยากรทุนในพื้นที่ ด้วยกระบวนการวางแผน การจัดการ การดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความยั่งยืน

การบริหารจัดการ หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการมาประกอบการตามกระบวนการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

เครือข่าย หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคล องค์กร หน่วยงาน หรือ สถาบันใดๆ ที่ตกลงจะประสานเชื่อมโยงเข้าหากัน ภายใต้วัตถุประสงค์หรือข้อตกลงอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันอย่างเป็นระบบ กลุ่มเครือข่ายแสดงออกเป็นการลงมือกระทำกิจกรรมร่วมกันซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ เครือข่ายทุนในพื้นที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก

ทุนในพื้นที่ หมายถึง ฐานรวมทั้งทักษะทางสังคมของบุคคล องค์กร หน่วยงานต่างๆ สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวข้องกับผู้อื่น หรือแม้แต่ความสามารถพิเศษ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ทุนในพื้นที่ประกอบด้วย หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ มหาวิทยาลัยในพื้นที่ กลุ่มอาสาสมัคร ผู้ปกครอง คณะกรรมการศึกษา วัด ภูมิปัญญาชาวบ้าน

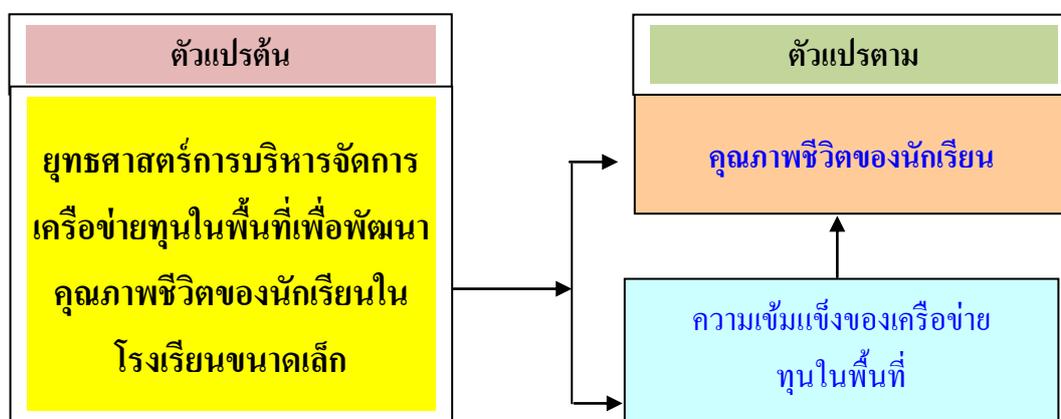
คุณภาพชีวิตนักเรียน หมายถึง นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กได้รับการส่งเสริมการปฏิบัติด้านสภาวะการดูแลอย่างเหมาะสม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดคุณภาพชีวิตนักเรียนประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิต และด้านคุณธรรมจริยธรรม

ความเข้มแข็งของเครือข่ายทุนในพื้นที่ หมายถึง ความสามารถในการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทุนต่าง ๆ ในพื้นที่ ได้แก่ หน่วยปกครองท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครอง วัด มหาวิทยาลัยในท้องถิ่น กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข เป็นต้น เพื่อจัดการแก้ไขปัญหา และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กโดยใช้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างยุทธศาสตร์ การกำหนดตัวแปรต้นหรือตัวแปรกระทำการในการวิจัย คือ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่ และตัวแปรตามหรือตัวแปรพัฒนาการ คือ คุณภาพชีวิตของนักเรียน และความเข้มแข็งของเครือข่ายทุนในพื้นที่ ซึ่งแสดงตามกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. การสร้างองค์ความรู้ใหม่

1.1 ได้ความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่ การสร้าง และการดำเนินกิจกรรมที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก

1.2 ได้ข้อความรู้และหลักการบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่ที่เหมาะสมและเป็น รูปแบบในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก

2. ด้านการบริหารจัดการเครือข่าย

2.1 ได้รูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่ที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของนักเรียนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

2.2 ได้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเครือข่ายทุนในพื้นที่ที่ผ่านการทดลองแล้ว ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก

3. ด้านคุณภาพชีวิตของนักเรียน

3.1 ได้รับการพัฒนาดูแลร่างกายให้มีสุขภาพแข็งแรง มีสมรรถภาพร่างกายตามเกณฑ์ สามารถป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดและหลีกเลี่ยงภาวะความรุนแรง โรคภัยและอุบัติเหตุ

3.2 ได้รับการพัฒนาจิตใจให้มีความขยัน อดทน รอบคอบ ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความริเริ่มสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี มีจินตนาการ มีการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น สนุกกับการเรียน ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านศิลปะ

3.3 ได้รับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม มีวินัยและความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ กตัญญูกตเวที มีความเมตตา กรุณา เสียสละ ประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินอย่างรู้ค่า ภูมิใจและเห็นคุณค่า ในความเป็นไทย